

عنوان مقاله:

خوانش منظر شهری سمنان و دامغان بر اساس عناصر سازمان فضایی

محل انتشار:

فصلنامه گردشگری فرهنگ، دوره 3، شماره 9 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

فرونوش مخلص - دکتری منظر شهری، دانشگاه پاریس 8، فرانسه/پژوهشکده نظر، ایران.

دلارام سبکرو - پژوهشگر دکتری، گروه معماری منظر، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.

مهربان عثمان مصطفی - پژوهشگر دکتری، گروه معماری منظر، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران. عضو هیئت علمی دانشگاه پولیتکنیک سلیمانیه

یگانه نبئی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.

مهدی حیدری زاده شالی - کارشناس ارشد معماری منظر، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.

زهرا امینی مستانه - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.

نگین رجب بوجانی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.

المیرا جاهدی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.

هدیه محمدی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.

نعیمه حشمتی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.

خلاصه مقاله:

مفهوم شهر، شناختی به عنوان یک موجود مستقل، غیرقابل تقسیم و در تعاملی دائمی با اندام های مختلف تشکیل دهنده خود است. وجهی از مفهوم اجتماعی است که شهر را در یک نظم سیستمی با حفظ استقلال اجزاء، به هم پیوند می دهد. تعریف اجزاء و نوع پیوند آنها به فاکتورهای اجتماعی، طبیعی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، کارکردی و فیزیکی وابسته است که در یک رابطه سیستمی، توسعه و حیات شهر را در طول تاریخی توضیح می دهند. در شهرهای سمنان و دامغان، بنیان شکل گیری شهر آب بوده است. سازمان فضایی شهر و تعریف عناصر شهری و رویدادها و مراسم شهر در ارتباط با آب شکل می گرفته است. در کنار دلایل و انباشت های عینی و ذهنی جاری در شهر که معنای کلیت آن را خوانش می کنند، در شهرهای مذکور، عنصر طبیعی آب به عنوان مهمترین عامل در تعریف عناصر سازمان شهر است. با حضور درخت در فضای شهر، رابطه ای تکاملی و معنادار دارد و در انطباق با مفاهیم و سایر اندام های عینی شهر به خوانش منظر شهری از طریق عناصر سازمان فضایی کمک خواهد کرد. بنابراین این مقاله با هدف شناسایی و رابطه سازمانی عناصر منظر شهری، از طریق مطالعات و مشاهدات میدانی به دنبال پاسخ به این سوال است: چگونه عناصر منظر شهری سمنان و دامغان بر اساس عناصر سازمان فضایی شهر خوانش می شوند؟ در راستای پاسخ به این سوال، با دیدگاهی کل نگر، براساس منابع کتابخانه ای و انطباق آنها با مشاهدات میدانی، مصادیقی از شهر خوانش شدند که بتوانند مفاهیم عناصر سازمان فضایی را روایت کنند. علاوه بر مصداق های فیزیکی و کارکردی در تعریف عناصر سازمان فضایی شهر -مرکز، قلمرو، کل های کوچک و ساختار، زیرساخت آبی و درخت به عنوان عناصر طبیعی، در تکمیل و خوانایی عناصر سازمانی شهر، از وجوه متمایز و مهم سازمانی سمنان و دامغان با سایر شهرهای ایرانی هستند.

کلمات کلیدی:

سازمان فضایی شهر، منظر شهری، عناصر طبیعی، سمنان، دامغان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1492438>

